

Do zaopiniowania przez stronę samorządową KWRzIST przekazany została propozycja resortu edukacji dotycząca kryteriów podziału 0,6 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011.

Rezerwą części oświatowej subwencji ogólnej dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Poniżej prezentujemy pełną treść proponowanych zasad podziału środków z rezerwy subwencji oraz załączniki przydatne dla wnioskowania przez samorządy terytorialne.

W tym materiale znajduję jedno bardzo dobre rozwiązanie, jedno równie złe i kilka wątpliwości.

Z zadowoleniem przyjmuję uwzględnienie postulatu, który z uporem zgłaszałem podczas posiedzeń Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST (niekoniecznie przy akceptacji wszystkich członków tegoż Zespołu). Rzeczą dotyczy uwzględnienia przy kształtowaniu wysokości wsparcia rezerwy subwencji elementu odszkodowania otrzymywanego z tytułu ubezpieczenia. Do tej pory bowiem zasady wsparcia z rezerwy preferowały podmioty, które się nie ubezpieczały. Otrzymywałyby się bowiem środki w pełnej wysokości szkody. Po co więc było się ubezpieczać?

Ze smutkiem natomiast znajduję w przedłożonej propozycji utrwalenie złej propozycji wykluczania z możliwych korzystania z rezerwy przez samorządy, które nie wykorzystwały w pełni subwencji oświatowej na działania bieżące. Część z nich zracjonalizowała strukturę placówek oświatowych i ponosi ogromne nakłady na wydatki majątkowe związane z modernizacją lub rozbudową infrastruktury oświatowej. Co z tego skoro, przy rozdysponowywaniu środków z rezerwy są wykluczani. Przykro pisać, ale trzeba to nazwać wprost: to kara za aktywność, a tak być nie powinno.

Jest wreszcie w propozycji resortu kilka zapisów wątpliwych.

Ot chociażby kwestia maksymalnej liczby obiektów oświatowych, które jednostki samorządu terytorialnego mogą uwzględnić w składanych wnioskach. Ma ona być ustalana na podstawie liczby uczniów. To dobrze, ale czy proponowane progi są właściwe? Największe wątpliwości budzi próg drugi od 1 do 5 tysięcy uczniów (to oznacza wrzucenie do jednego "worka" gmin kilkutysięcznych i takich bliskich 50 tysięcy mieszkańców).

Sądzę także, że niższy powinien być także próg wkładu własnego samorządu w przypadku likwidowania strat wynikających z klęsk żywiołowych.

Szczegółowe propozycje kryteriów na rok 2011 r. są następujące:

I. Korekta kwot części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 z tytułu błędów statystycznych:

- popełnionych przez kuratoria oświaty przy agregowaniu danych systemu informacji oświatowej;
- powstałych w Ministerstwie Edukacji Narodowej przy agregowaniu oraz weryfikowaniu danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków - do dnia 29 kwietnia 2011 r.

II. Dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2011 r.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków:

- do dnia 30 czerwca 2011 r. – I tura (dotyczy wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych w I półroczu roku budżetowego 2011),
- do dnia 14 października 2011 r. – II tura (dotyczy wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych od 1 września 2011 r.).

Wzór wniosku określa załącznik Nr 1.

III. Pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w przypadkach losowych (szkody spowodowane przez ogień, grad, uderzenie pioruna itp.), pod warunkiem, że:

- zdarzenie losowe miało miejsce w roku bieżącym (ewentualnie w IV kwartale roku ubiegłego),
- jednostka samorządu terytorialnego nie korzystała z pomocy na to samo zadanie w roku ubiegłym,
- jednostka samorządu terytorialnego zaplanowała środki własne w § 4270 w odpowiednim rozdziale klasyfikacji budżetowej w wysokości nie niższej niż 50 % kwoty różnicy pomiędzy wartością kosztorysową remontu a kwotą uzyskanego odszkodowania.

Jednostka samorządu terytorialnego może ubiegać się o dofinansowanie w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy wartością kosztorysową remontu a środkami własnymi zaplanowanymi w § 4270, ale nie wyższej niż wartość kosztorysowa remontu pomniejszona o uzyskane odszkodowanie.

W przypadku obiektów oświatowych, które były ubezpieczone jednostka samorządu terytorialnego może wystąpić z wnioskiem po zakończeniu procedury odszkodowawczej i ustaleniu kwoty odszkodowania.

Wnioski będą rozpatrywane sukcesywnie.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków:

- do dnia 29 kwietnia 2011 r. – I tura (dotyczy zdarzeń losowych, które miały miejsce w okresie od 1 października do 31 grudnia 2010 r. oraz w I kwartale 2011 r.);
- do dnia 9 września 2011 r. – II tura (dotyczy zdarzeń losowych, które miały miejsce w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2011 r.);
- do dnia 28 października 2011 r. – III tura (dotyczy zdarzeń losowych, które miały miejsce we wrześniu i październiku 2011 r.).

Wzór wniosku określa załącznik Nr 2.

IV. Dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 Karty Nauczyciela a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.

Dofinansowanie przysługuje JST, które zobowiązane są do wypłacenia odpraw nauczycielom:

- zwalnianym w wyniku całkowitej likwidacji szkoły (placówki), częściowej likwidacji szkoły (placówki) albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć,
- przechodzącym na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.

Dofinansowanie nie przysługuje JST, w przypadku wzrostu w roku 2011 (wg stanu na dzień 30 września 2011 r. i dzień 10 października 2011 r.) liczby etatów nauczycieli w stosunku do roku 2010 (wg stanu na dzień 30 września 2010 r. i dzień 10 października 2010 r.). Przez liczbę etatów rozumie się liczbę nauczycieli zatrudnionych - w szkołach i placówkach uwzględnianych przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej - na podstawie Karty Nauczyciela w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć), z wyłączeniem liczby nauczycieli na urlopach wychowawczych i urlopach bezpłatnych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej. Podstawą do ustalenia, że danej JST przysługuje dofinansowanie będzie ujęte we wniosku oświadczenie o nie zwiększeniu się liczby etatów nauczycieli w roku 2011 w stosunku do roku 2010. Oświadczenia te będą mogły być weryfikowane z danymi wykazanymi w systemie informacji oświatowej.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 14 października 2011 r.

Wzór wniosku określa załącznik Nr 3.

V. Dofinansowanie JST w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne oddanych do użytku w okresie od 1 września do 31 grudnia 2010 r. lub w pierwszych trzech kwartałach 2011 r.:

- pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych obiektach szkół i placówek oświatowych lub w obiektach pozyskanych w wyniku umów najmu lub użyczenia,
- nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku modernizacji lub adaptacji pomieszczeń niewykorzystywanych na cele dydaktyczne.

Dofinansowanie obejmie wyłącznie wydatki na zakup sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych, które

nie są klasyfikowane jako wydatki majątkowe.

Jednostki samorządu terytorialnego nie mogą ubiegać się o dofinansowanie zakupu wyposażenia tych samych pomieszczeń w obiektach oświatowych, na wyposażenie których otrzymały dofinansowanie z 0,6 % rezerwy w 2010 r.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków:

- do dnia 29 kwietnia 2011 r. – I tura (dotyczy obiektów oddanych do użytku w okresie od 1 września do 31 grudnia 2010 r. oraz w pierwszym kwartale 2011 r.);
- do dnia 30 września 2011 r. – II tura (dotyczy obiektów oddanych do użytku w drugim i trzecim kwartale 2011 r.).

Wzór wniosku określa załącznik Nr 4.

VI. Dofinansowanie remontów bieżących, w tym mających na celu likwidację barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych.

W ramach tego kryterium JST mogą ubiegać się o dofinansowanie prac remontowych (remonty bieżące) w szkołach i placówkach uwzględnianych przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej, w tym w szczególności remontów likwidujących utrudnienia występujące w budynkach szkół i placówek oświatowych w ich najbliższym otoczeniu, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Dofinansowanie nie obejmuje refundacji wydatków poniesionych przez JST na remonty już wykonane. Dofinansowanie prac remontowych mających na celu likwidację barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych nie może dotyczyć zadań, które w ostatnich dwóch latach realizowane były (współfinansowane) ze środków PFRON.

O dofinansowanie remontów bieżących mogą ubiegać się wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, które:

- zaplanowały przeprowadzenie remontów bieżących w 2011 r.,
- udokumentują konieczność wykonania remontów w obiektach oświatowych aktualnymi (tj. z terminem wykonania remontu nie wcześniejszym niż data złożenia wniosku) decyzjami lub nakazami organów nadzoru – państwowych inspekcji lub straży (warunek ten nie dotyczy remontów mających na celu likwidację barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych),
- uzasadnią konieczność przeprowadzenia remontów mających na celu likwidację barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych oraz potwierdzą, że do szkoły lub placówki uwzględnionej we wniosku uczęszczają uczniowie niepełnosprawni (warunek ten dotyczy wyłącznie remontów mających na celu likwidację barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych),
- zaplanowały w § 4270 w odpowiednim rozdziale klasyfikacji budżetowej środki własne w wysokości co najmniej 50 % wartości kosztorysowej remontu.

Maksymalna liczba obiektów oświatowych, które jednostki samorządu terytorialnego mogą uwzględnić

w składanych wnioskach ustalana jest na podstawie wielkości zadań edukacyjnych, mierzonych liczbą uczniów przyjętych do kalkulacji ostatecznych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2011 r. dla danej JST, wg następującej zasady:

- jednostki samorządu terytorialnego z liczbą uczniów poniżej 1 tys. mogą ubiegać się o dofinansowanie remontu w 1 obiekcie oświatowym,
- jednostki samorządu terytorialnego z liczbą uczniów mieszczącą się w przedziale od 1 tys. do 5 tys. mogą ubiegać się o dofinansowanie remontu w nie więcej niż 3 obiektach oświatowych,
- jednostki samorządu terytorialnego z liczbą uczniów powyżej 5 tys. mogą ubiegać się o dofinansowanie remontu w nie więcej niż 5 obiektach oświatowych.

W przypadku miast na prawach powiatu powyższa zasada stosowana jest odrębnie w odniesieniu do części gminnej oraz części powiatowej.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 15 kwietnia 2011 r.

Wzór wniosku określa załącznik Nr 5.

VII. Dofinansowanie JST, w których wystąpiły klęski żywiołowe (np. powodzie, huragany).

O dofinansowanie mogą ubiegać się JST, które poniosły straty w roku 2011 w obiektach oświatowych na skutek klęsk żywiołowych, np. powodzi lub huraganu i pod warunkiem, że jednostka samorządu terytorialnego zaplanowała środki własne w § 4270 w odpowiednim rozdziale klasyfikacji budżetowej w wysokości nie niższej niż 20 % kwoty strat.

Wysokość strat powinna być potwierdzona kopią protokołu komisji powołanej przez wojewodę do zweryfikowania szacunków strat powstałych w wyniku klęski żywiołowej.

Wnioski będą rozpatrywane sukcesywnie – nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 28 października 2011 r.

Wzór wniosku określa załącznik Nr 6.

VIII. Inne zadania o jednorazowym charakterze, nie uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011, pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (z wyłączeniem m. in. zadań ujętych w ramach kryteriów I-VII oraz zadań o charakterze inwestycyjnym, urlopów dla poratowania zdrowia, dofinansowania wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym, realizacją podwyżek wynagrodzeń oraz skutkami awansu zawodowego nauczycieli).

W ramach kryterium VIII przy weryfikacji wniosków o dofinansowanie będą brane pod uwagę:

- wykonanie wydatków bieżących na zadania oświatowe za rok 2010 (wydatki bieżące klasyfikowane w dz. 801 i 854 z wyłączeniem rozdz. 80103, 80104, 80113), w relacji do przekazanych w 2010 r. z budżetu państwa kwot części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji na zadania bieżące z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (z wyłączeniem dotacji klasyfikowanych w rozdz. 80103, 80104, 80113),

- wysokość dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca,
- poziom zadłużenia.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 15 września 2011 r.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do kryterium IV, V, VI, VIII dofinansowanie z 0,6 % rezerwy będzie przysługiwało tylko tym jednostkom samorządu terytorialnego, w budżetach których w roku 2010 wykonanie wydatków bieżących na zadania oświatowe (wydatki bieżące klasyfikowane w dz. 801 i 854 z wyłączeniem rozdz. 80103, 80104, 80113) było nie niższe, niż przekazana w 2010 r. z budżetu państwa dla danej JST kwota części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji na zadania bieżące z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (z wyłączeniem dotacji klasyfikowanych w rozdz. 80103, 80104, 80113).

Nie będą rozpatrywane wnioski JST:

- które nie będą zgodne z wytycznymi „Kryteriów...”, nie prezentujące w załączeniu stosownych dokumentów,
- złożone po wyznaczonym terminie (w przypadku wniosków przesyłanych pocztą decyduje data wpływu wniosku do MEN),
- opiewające na kwoty poniżej 1.000 zł.

Wnioskodawca składa wniosek opatrzony pieczęciami, podpisany przez osoby upoważnione w 1 egzemplarzu papierowym (z wyjątkiem kryterium III i VII – 2 kompletne egzemplarze papierowe) wraz z wersją elektroniczną w formacie xls przesłaną pocztą elektroniczną na adres e-mail: subwencja@men.gov.pl z podaniem w temacie wiadomości nazwy województwa). Wnioski powinny wpłynąć do Departamentu Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej (Al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa).

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego podział rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej następuje nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku. Środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Wszystkiego dobrego

Marek Wójcik